

ЛЮДЗІ ГІНУЦЬ НА РАБОЦЕ. ХТО ВІНАВАТЫ?

Пытанне, як той казаў, на засыпку. За мінулы год у Магілёўскай вобласці павялічылася колькасць няшчасных выпадкаў на рабоце, у тым ліку і смяротных. З работы не вярнулася 17 чалавек. Пяць з іх загінулі ў Магілёве, па два ў Бабруйску, Крычаўскім і Касцюковіцкім раёнах, па адным — у Чавускім і Глускім. Людзей не вярнуць, але што трэба зрабіць, каб трагедыі больш не адбывалася? Разбіраемся разам з пракурорам аддзела па наглядзе за выкананнем заканадаўства і законнасцю прававых актаў Дзянісам Хмяльковым.

Надзея на выпадковую ўдачу

— У Магілёўскай, як і ў іншых абласцях, дзейнічае зацверджаны аблвыканкамам Комплекс мер па папярэджанні гібелі і траўмавання людзей, па ўмацаванні вытворча-тэхналагічнай, выканаўчай і працоўнай дысцыпліны, бяспекі вытворчай дзейнасці. Усе яго патрабаванні павінны выконвацца, — канстатуе суразмоўнік. — Але, як паказаў аналіз, гэта не заўсёды выконваецца. Прычым не толькі работадаўцамі, але і самімі работнікамі. Напрыклад, пяць смяротных выпадкаў з 17 адбыліся непасрэдна па віне саміх жа працоўных. У той жа час у 57 выпадках з 113 ужо расследаваных спраў віна была на наймальніках. На іх жа сумленні 9 чалавечых жыццяў.

Пункт 15 Комплексу мер папрабуе, каб гар-, райвыканкамы кожны выпадак п'янства на рабоце або з'яўленне ў нецвярозым стане (ужывання наркатыкаў і іншых небяспечных для здароўя рэчываў) разглядаўся па поўнай строгасці. Аднак не ўсе гэта прымаюць да ведама. Напрыклад, Бабруйскі райвыканкам за ўвесь мінулы год звестак аб прыцягненні працоўных да адміністрацыйнай адказнасці за такія дзеянні не меў, у той час як РАУС гэтага раёна пакараў 54 чалавекі. Дарэчы, колькасць парушальнікаў, якія прыйшлі на работу «пад мухай», або спажывалі спіртныя напоі на рабоце, склала летась больш як 1000 чалавек у маш-

табах вобласці (у 2017-м было 947).

— Большасць запланаваных мерапрыемстваў па папярэджанні няшчасных выпадкаў носяць агульны характар, іх распрацоўка вядзецца без уліку наяўнага становішча ў сферы аховы працы ў рэгіёнах, тэрміны выканання запланаваных мерапрыемстваў не канкрэтызаваныя, — абурэцца суразмоўца. — Не выконваецца патрабаванне па выключэнні з эксплуатацыі абсталявання, якое не адпавядае нарматыўным дакументам. Эксплуатацыя няспраўнага абсталявання прывяла да 11 няшчасных выпадкаў, два з якіх сталі смяротнымі. У Бабруйску адбыўся нават групавы няшчасны выпадок. Падчас абрэзкі дрэваў з вышыні 8 метраў абрынулася рухомая платформа, на якой знаходзіліся два супрацоўнікі камунальнай арганізацыі. Прычынамі выпадку стала выдача дазволу на эксплуатацыю гідраўлічнага пад'ёмніка пасля яго рамонтна-спецыялістам і адсутнасць праходжання поўнага тэхнічнага агляду гэтай тэхнікі.

На прыкладзе аднаго прадпрыемства

Бабруйскі «ФанДАК» экспертаарыентаванае прадпрыемства, якое займаецца поўнай перапрацоўкай драўніны, пачынаючы ад лесанарыхтоўкі, заканчваючы вытворчасцю мэблі. Яно пастаўляе прадукцыю ажно ў 30 краін свету. Але вось з аховай працы тут не ўсё так добра. Яшчэ горш вядзецца кантроль за дзеяннямі на вытворчых пляцоўках з боку мабільных груп гарвыканкама і адміністрацыі раёна, дзе знаходзіцца прадпрыемства.

— Падчас абследавання такой групай у пачатку года мэблевага цэха і транспартнага участка ААТ «ФанДАК» было выяўлена 39 парушэнняў, — прыводзіць прыклад Дзяніс Хмялькоў. — Але пасля таго як з прадпрыемства быў атрыманы адказ, што недахопы ліквідаваныя, мабільная група болей там не паўлялася. Нягледзячы на тое, што на працягу месяца пасля абследавання там адбыўся няшчасны выпадок, у выніку якога работнік траўмаваў руку. Праз тры дні пасля гэтага яшчэ

адзін работнік атрымаў траўму галавы. На працягу двух наступных месяцаў адбылося яшчэ тры няшчасныя выпадкі, у тым ліку адзін цяжкі. Супрацоўнік атрымаў тэрмічныя апёкі 40 % цела. Толькі пасля гэтага на пасяджэнні спецыяльнай камісіі Бабруйскага гарвыканкама было разгледжана пытанне стану аховы працы ў гэтым таварыстве. Але разбіральніцтва адбылося без удзелу кіраўніцтва прадпрыемства і адказных спецыялістаў. Абмежаваліся тым, што праінфармавалі кіраўніцтва справаздачай, якую адправілі па электроннай пошце. Пытанне прыцягнення да адказнасці службовых асоб таварыства нават не разглядалася.

Пасяджэнне камісіі адбылося ў ліпені, а ў жніўні на «ФанДАКу»

Бабруйскі «ФанДАК» экспертаарыентаванае прадпрыемства, якое займаецца поўнай перапрацоўкай драўніны, пачынаючы ад лесанарыхтоўкі і заканчваючы вытворчасцю мэблі. Але вось з аховай працы тут не ўсё так добра.

Фота з архіва БелТА.

зноў адбываецца два няшчасныя выпадкі, адзін з якіх цяжкі. Аператар сушыльнага абсталявання атрымала траўму галавы. На пасяджэнні камісіі ў Бабруйскім гарвыканкаме, якая адбылася 21 жніўня, гэты выпадок нават не згадалі. А на наступны дзень на прадпрыемстве зноў адбылося няшчасце. Толькі пасля гэтага мабільная група гарвыканкама выехала на месца, каб даследаваць вытворчасць на прадмет адпаведнасці яе патрабаванням аховы працы. Было выяўлена 78(!) парушэнняў заканадаўства, як у галіне аховы працы, так і санітарна-эпідэміялагічных, пажарных і іншых. Але гэта былі не ўсе недахопы, якія атрымалася высветліць. Роўна праз месяц на тэрыторыі «ФанДАКА» пад калёсамі лесанагрузчыка загінуў

слесар-сантэхнік. Як паказала судовая аўтатэхнічная экспертыза, лесанагрузчык не прайшоў тэхнічны агляд і меў праблемы з тармазной і хадавой сістэмамі.

— Неналежная арганізацыя работы па папярэджанні гібелі і траўмавання людзей, неэфектыўнасць і нерашучасць камісіі па прафілактыцы вытворчага траўматызму і прафесійнай захвальнасці прывялі да таго, што ў Бабруйску па выніках мінулага года рост няшчасных выпадкаў на вытворчасці павялічыўся ажно ў 1,5 раза, — кажа пракурор. — Адсутнасць увагі з боку гарвыканкама і адміністрацыйнага раёна прывяла да таго, што дагэтуль суб'ектамі гаспадарання дапускаюцца грубыя парушэнні заканадаўства. Толькі за два месяцы

гэтага года колькасць выпадкаў траўматызму за аналагічны перыяд мінулага года павялічылася з сямі да дзевяці.

Лічбы, якія насцярожваюць

Летась на тэрыторыі Магілёўскай вобласці зарэгістравана 120 (2017 год — 87) няшчасных выпадкаў на вытворчасці, у якіх загінула, як ужо адзначалася, 17 (13) чалавек і 103 (74) атрымалі цяжкія траўмы. Асноўнымі прычынамі гэтых выпадкаў, як высветліла пракуратура, сталі: парушэнне работнікамі працоўнай і вытворчай дысцыпліны, патрабаванняў інструкцый па ахове працы (13,9 %); невыкананне кіраўнікамі і спецыялістамі абавязкаў па ахове працы (13,1 %); допуск да

работы без правядзення стажыроўкі па пытаннях аховы працы і (або) інструктажу па ахове працы (10,1 %); парушэнне патрабаванняў па ахове працы іншымі работнікамі (9,7 %); допуск да работы без навучання і праверкі ведаў па пытаннях аховы працы (7,6 %); асабістая неасцярожнасць работніка (4,6 %); адсутнасць папярэдняга медыцынскага агляду (3,8 %); прыцягненне работніка да працы не па спецыяльнасці (3,4 %); незабеспячэнне сродкамі індывідуальнай абароны (3,4 %); эксплуатацыя няспраўных машын, механізмаў, абсталявання, аснастка, інструмента, транспартных сродкаў (3 %); парушэнне тэхналагічнага працэсу (3 %); іншыя прычыны (24,4 %).

— Вынікі нашай праверкі сведчаць аб наяўнасці ў мінулым годзе сур'ёзных сістэмных недахопаў і пралікаў у рабоце па папярэджанні гібелі і траўмавання людзей, аб неналежным узроўні ўзаемадзеяння мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў з дзяржаўнымі органамі і арганізацыямі рэгіёнаў, адсутнасці належнага ўзроўню эфектыўнасці мерапрыемстваў, што прыводзяць да гэтым кірунку, — звяртае ўвагу Дзяніс Хмялькоў. — Органамі пракуратуры вобласці пры правядзенні праверкі было падрыхтавана і ўнесена 12 прадстаўленняў, вынесена шэсць прадпісанняў, адбылася аперацыйная нарада пры пракурору раёна. Мабільнымі групамі гар-, райвыканкамаў за студзень — сакавік гэтага года арганізаваны маніторынг 228 будаўнічых аб'ектаў, 325 аб'ектаў сельскагаспадарчых арганізацый і 420 аб'ектаў малага прадпрыемства. Выяўлена 10 076 парушэнняў правілаў і нормаў па ахове працы. Гэтыя звесткі накіраваны ў зацікаўленыя органы і разгледжаны на пасяджэннях гар-, райвыканкамаў, рэгіянальных камісій і аблвыканкама. Праведзены пазапланавыя і выбарчыя праверкі, абласныя месячнікі бяспекі працы ў арганізацыях жыллёва-камунальнай гаспадаркі і будаўніцтва. Усё гэта накіравана на тое, каб было болей парадку на рабочих месцах і людзі вярталіся з работы дадому жывыя і здаровыя.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Паніжаць траўматызм павінна стаць выгаднай справай

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Акрамя таго, Міністэрства працы і сацыяльнай абароны прапануе ўдасканаліць падыходы, звязаныя з абавязковым страхаваннем ад няшчасных выпадкаў на вытворчасці і прафесійных захворванняў.

Намеснік міністра лічыць, што гэта павінна павысіць эканамічную зацікаўленасць наймальнікаў. Тая

дыферэнцыяцыя страхавых тарыфаў, якая ёсць, — невялікая. У міністэрстве ўпэўненыя, што арганізацыі, дзе ўзровень траўматызму невялікі або ён наогул адсутнічае, трэба максімальна заахвочваць. У гэтым выпадку тарыф страхавых узносаў у іх павінен быць маленькі, а тыя арганізацыі, якія дапускаюць сур'ёзны траўматызм, павінны рабіць значна большыя выплаты. «Груба кажучы, у нашых планах

павялічыць дыферэнцыяцыю паміж найменшым і найвышэйшым тарыфамі. Казаць аб памерах пакуль заўчасна — гэтае пытанне яшчэ будзе прапрацоўвацца з Міністэрствам фінансаў, Белдзяржстрахам і іншымі зацікаўленымі бакамі», — растлумачыў сваю пазіцыю Ігар Старавойтаў.

Яшчэ адно з разглядаемых пытанняў — даць магчымасць арганізацыям выкарыстоўваць сродкі

Фонду папярэдальных (прэвентывных) мерапрыемстваў для вырашэння канкрэтных пытанняў аховы працы. Акрамя таго, актыўна абмяркоўваецца і пытанне ўкаранення вопыту Расіі, дзе да 20 % гадавой сумы ўнёскаў па страхаванні прафесійных рызык работадаўцы могуць накіроўваць на ахову працы.

Сяргей КУРКАЧ.

У ТЭМУ

У свеце амаль 2,8 мільёна смяротных выпадкаў у год звязаны з вытворчасцю, з іх каля 86 % — з прафесійнымі захворваннямі і 14 % — гэта непасрэдна смяротныя няшчасныя выпадкі на вытворчасці.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч. Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: ПАПКОЎ А. А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; ЦУПРЫК Л. А., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; ПАПКО В. М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; БЕЛЯКОЎ А. Э., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццям; ПАНАСЮК В. В., старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; ДРЫЛЁНАК Т. Л., старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М. Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 287 18 31;

e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 9 мая 2019 года.